

PRITARTA

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos

2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T1-103

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2022 m. kovo 1 d. Nr. KT9-2

Mažeikiai

*Su veiklos ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.mazeikiai.lt*

TURINYS

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS	3
1. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ	4
1.1. Veiklos prioritetai	4
1.2. Finansinė informacija	5
1.3. Darbuotojai	6
1.4. Veiklos organizavimas	6
2. VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS	7
2.1. Veiklos rezultatai	7
2.2. Tarnybos veiksmingumas	11
3. KITA INFORMACIJA	13
3.1. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas	13
3.2. Tarnybos veiklos prioritetai ir tobulinimo kryptys	14

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai (toliau – Tarnyba) patikėtas labai svarbus uždavinys - *padėti Mažeikių rajono savivaldybei* (toliau – Savivaldybė) *valdyti finansus ir turtą*. Todėl turime ir puoselėjame viziją – ugdyti pažangią, profesionalią, atvirą įstaigą – gerą partnerį ir patikimą patarėją, didinat savivaldoje viešojo sektoriaus efektyvumą.

Kiekvieni Tarnybos veiklos metai saviti ir ypatingi, tačiau 2021 metai buvo kupini ne tik veiklos, bet ir iššūkių. Lietuvoje įvestas karantinas, veiklos apribojimai pakoregavo ir Tarnybos veiklos organizavimą. Naujos aplinkybės vertė ieškoti geriausių sprendimų, kaip tokiomis sąlygomis pasiekti užsibrėžtus tikslus, įvykdyti darbus. Karantino režimo apribojimai nesumažino mūsų ryžto likti efektyviems ir darbingeriems, siekti kokybės ir į rezultatus orientuotos veiklos vykdymo.

Daug dėmesio iš mūsų reikalauja kasmet atliekamas Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio finansinis (teisėtumo) auditas. Tai, kad vis dar negalime pareikšti besąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumo rodo, jog pasitaiko reikšmingų duomenų iškreipimų ir sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti.

Ne pirmus metus pastebime neatitikimus nebaigtos statybos ir infrastruktūros apskaitoje, o klaidos darbo užmokesčio ir viešųjų pirkimų organizavime kartojasi ne vienoje įstaigoje. Todėl pokyčiai galėtų būti reikšmingesni, jei į rekomendacijų įgyvendinimą būtų žvelgiama sistemiškai, nes tik bendras darbas gali duoti laukiamą poveikį.

Tarnybos veikla neįsivaizduojama ir be veiklos auditų. Kiekvienas iš jų – iššūkis ne tik audituojamam subjektui, bet ir mums patiems.

Mes siekiame didinti audito poveikį, efektyviai naudoti turimus išteklius ir tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją. Skiriame daug dėmesio Tarptautinių audito standartų taikymui atliekamiems auditams. Auditorių darbas neatsiejamas nuo naujovių. Kiekvienų metų pradžioje sulaukiame mokesčių, apskaitos ar kitų teisės aktų naujovių, o ateityje jų gali būti dar daugiau, todėl reikia gilintis ir mokytis.

Apžvelgdama tai, kas įvyko per pastaruosius metus, džiaugiuosi tuo, ką pasiekėme kartu ir kokią padarėme pažangą. Dėkinga Tarnybos komandai už darbą ir siekį tobulėti profesinėje srityje, o buvusiems ir esamiems audituojamų įstaigų darbuotojams už konstruktyvų bendradarbiavimą, kantrybę ir pasitikėjimą.

„*Matykime ir keiskime*“ – štai devizas, kuriuo turime vadovautis visi – ir mes, Tarnybos darbuotojai, stebintys veiklą ir fiksuojantys neatitikimus, ir audituojamieji subjektai. Sutelkus pajėgas, išmokus pamatyti, išgirsti ir suprasti – lengviau ir keisti.

1. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ

1.1. Veiklos prioritetai

Pagrindinis mūsų veiklos tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Misija – padėti Mažeikių rajono savivaldybei valdyti finansus ir turtą, skatinti aukščiausių finansų valdymo standartų įgyvendinimą savivaldos sektoriuje bei efektyvų viešųjų paslaugų teikimą visuomenei.

Vizija – nešališka, profesionali, patikima įstaiga.

Vertybės – objektyvumas, atsakingumas, nepriklausomumas, teisėtumas, viešumas, sąžiningumas.

Vykdydami savo misiją, siekiame keisti viešojo sektoriaus požiūrį į atskaitingumą, skaidrumą, pažangą ir tinkamą išteklių paskirstymą bei valdymą, skatiname sprendimus priimti tik tinkamai įvertinus jų būtinumą, būsimą naudą, teigiamą ar neigiamą poveikį. Kiekvieno specialisto individualus požiūris į bendras mūsų Tarnybos vertybes leidžia kūrybiškai ir kryptingai siekti kokybiškų rezultatų.

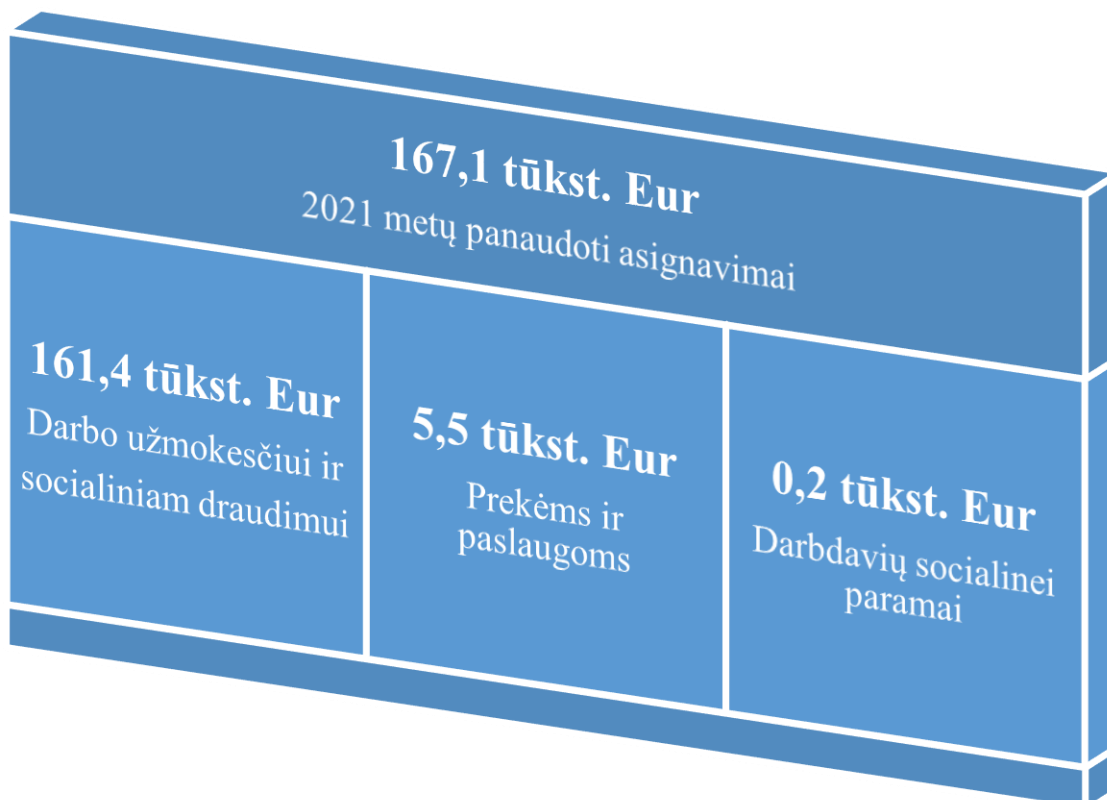
Tarnybai keliami lūkesčiai įpareigoja siekti aukštos darbų kokybės ir kuriamų rezultatų poveikio didinimo, kelti profesinę kompetenciją, vykdyti efektyvią į rezultatus orientuotą veiklą.

- **Kokybė.** Sieksime būti pavyzdys viešajame sektoriuje, atliekamam darbui kelsime aukščiausius kokybės reikalavimus, nuolat keldami darbuotojų kvalifikaciją.
- **Poveikis.** Sieksime skatinti rezultatyvesnius ir efektyvesnius viešojo sektoriaus įstaigų veiklos procesus, lėšų taupymą ir efektyviai veikiančią vidus kontrolės sistemą.
- **Sklaida.** Didinant informacijos sklaidą visuomenei, veiklos rezultatus stengsimės pristatyti profesionaliai ir suprantamai.

1.2. Finansinė informacija

Savivaldybės taryba Savivaldybės biudžete nustato Tarnybai skiriamų asignavimų dydį¹.

Prekėms ir paslaugoms skirti asignavimai panaudoti:

- 2,2 tūkst. Eur - kvalifikacijos kėlimui;
- 1,7 tūkst. Eur – kitoms prekėms ir paslaugoms įsigyti;
- 1,0 tūkst. Eur – informacinių technologijų prekių įsigijimui;
- 0,3 tūkst. Eur – komunalinėms paslaugoms;
- 0,3 tūkst. Eur – komandiruočių išlaidoms.

Savivaldybės administracija tvarko Tarnybos buhalterinę apskaitą, atlieka ūkinį ir materialinį aptarnavimą teisės aktų nustatyta tvarka².

¹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-02-26 sprendimas Nr. T1-24 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo”; 2021-10-29 sprendimas Nr. T1-289 (patikslinimas)

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 27 str. 3 d.; Mažeikių rajono savivaldybės administracijos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2014-09-26 sprendimu Nr. T1-258, 12.7 p.; Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2021-05-28 sprendimu Nr. T1-170, 4 p.

1.3. Darbuotojai

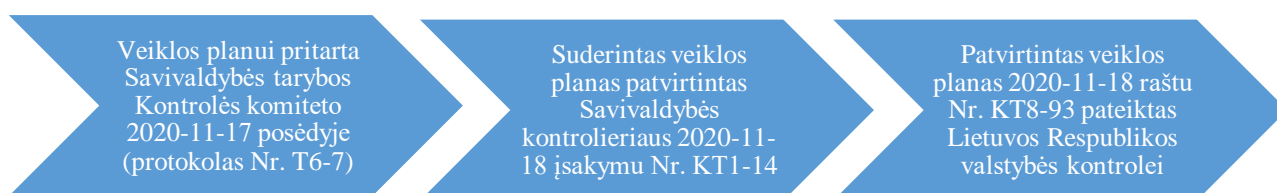
Savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. T1-45 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje nustatymo“ buvo nustatytos penkios Tarnybos pareigybės.

2021 metais Tarnyboje dirbo penki darbuotojai. Visi darbuotojai – valstybės tarnautojai, į pareigas priimti Valstybės tarnybos įstatyme nustatytais būdais. Visų Tarnybos darbuotojų išsilavinimas aukštasis universitetinis, visi turi pareigybės aprašymuose reikalaujamą darbo patirtį.

Kiekvienais metais atliekamas visų valstybės tarnautojų metinis veiklos vertinimas. Reikalavimai profesinei kompetencijai nustatyti Vietos savivaldos įstatyme ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose. Audito užduotis atliekantys valstybės tarnautojai turi tam reikiamos kompetencijos ir gebėjimų. Reikalavimai Tarnybos darbuotojams yra nuolat didinami profesionalumo, atsakomybės, veiklos viešumo ir kitais aspektais. Siekiant išlaikyti tinkamą specialistų kompetenciją, užtikrinami savalaikiai ir efektyvūs mokymai. 2021 metais Tarnybos darbuotojai vidutiniškai po 32 akademinės valandas dalyvavo kvalifikacijos kėlimo seminaruose kontaktiniu bei nuotoliniu būdu.

1.4. Veiklos organizavimas

Nustatydamas bendrąsias Tarnybos veiklos gaires ir principus bei siekdama užtikrinti kokybišką auditų atlikimą ir pagrįstą išvadų parengimą, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją bei vadovaudamasi prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais, Savivaldybės kontrolierė parengė Tarnybos 2021 metų veiklos planą.

Vadovaudamasi patvirtintu veiklos planu ir organizuodama Tarnybos veiklą, Savivaldybės kontrolierė leido pavedimus auditų atlikimui, paskirstė auditų užduotis Tarnybos darbuotojams bei numatė jų įvykdymo terminus.

Tarnybos atliktų auditų ataskaitos buvo teikiamos audituotiems subjektams, Savivaldybės merui ir Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui bei paskelbtos Savivaldybės interneto svetainėje. Be to, kiekvieną ketvirtį Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui buvo teikiama informacija apie teiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Kontrolės komiteto nariai aktyviai skatino audituotus subjektus taisyti klaidas ir įgyvendinti teiktas rekomendacijas.

Be minėtų darbų, Savivaldybės kontrolierė vykdė personalo valdymo, mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo organizavimo funkcijas, atliko Tarnybos darbuotojų tarnybinės veiklos

vertinimus, parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė tvirtinti Tarnybos nuostatus³, patvirtino Tarnybos viešųjų pirkimų tvarkos aprašą⁴, Tarnybos struktūrą ir pareigybių sąrašą⁵, atliko auditų kokybės užtikrinimo sistemos stebėseną⁶, pagal poreikį dalyvavo pasitarimuose, Savivaldybės tarybos ir komitetų posėdžiuose. Atsakingi darbuotojai rengė Tarnybos finansines ataskaitas, vykdė prekių ir paslaugų viešuosius pirkimus, suderino Tarnybos dokumentacijos planą su Valstybiniu archyvu ir kt.

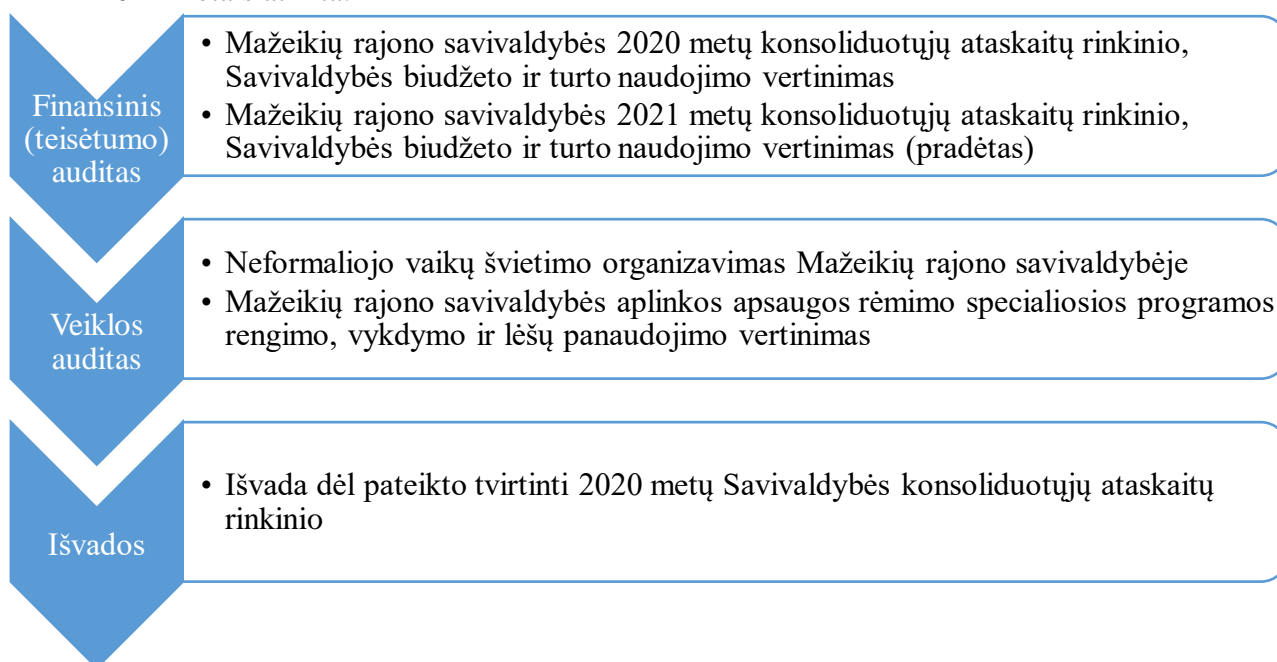
2021 m. Tarnyboje parengta 11 įsakymų veiklos klausimais, 5 įsakymai personalo klausimais, 11 įsakymų atostogų ir komandiruočių klausimais. Taip pat gauta 115 raštų, parengti ir išsiųsti 83 raštai įvairiais Tarnybos veiklos klausimais.

2. VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

2.1. Veiklos rezultatai

Tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse, rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas, nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų.

2021 metais atlikta:

³ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-05-28 sprendimas Nr. T1-170 “Dėl biudžetinės įstaigos Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų patvirtinimo”

⁴ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2021-12-30 įsakymas Nr. KT1-9 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo”

⁵ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2021-12-30 įsakymas Nr. KT1-10 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos struktūros ir pareigybių sąrašo patvirtinimo”

⁶ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos auditų kokybės užtikrinimo sistemos stebėsenos ataskaita 2021-02-18

Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimo finansinio (teisėtumo) audito rezultatai

Atliekant Mažeikių rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimo finansinį (teisėtumo) auditą⁷, pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse atlikome 10-yje audituotų subjektų, kitose įstaigose atlikome analitines audito procedūras bei pasinaudojome nepriklausomų auditorių atliktu darbu.

Įvertinus Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatyta, kad:

- Administracijos Nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar yra objektų, apskaitomų nuo 2001 m. ir vėlesnių metų, jiems neskaičiuojamas nuvertėjimas, jie eksploatuojami, bet nėra perkeliama į kitas turto grupes, todėl jiems neskaičiuojamas nusidėvėjimas arba jie neperduoti kitiems subjektams;
- Vši regioninės Mažeikių ligoninės finansinės būklės ataskaitoje apskaitoma 4.014,9 tūkst. Eur vertės nebaigta statyba, kuri neperduota steigėjui, Mažeikių rajono savivaldybei. Suma susikaupė nuo 2009 metų ir nebuvo dėvima bei jai neskaičiuojamas nuvertėjimas;
- neatlikta vietinės reikšmės kelių (gatvių) metinė inventorizacija;
- netiksli biologinio turto vertė. Iš Mažeikių rajono savivaldybėje žinomų 9 želdynų (parkų, skverų), apskaitytas tik Renavo dvaro želdynas;
- neteisingai apskaitytas švietimo įstaigų bibliotekų fondas sumažino kito ilgalaikio materialiojo turto vertę;
- nekilnojamųjų kultūros vertybių sąskaitoje užregistruoti kiti inžinieriniai statiniai, kurie nėra registruoti kultūros vertybių registre ir jiems nebuvo skaičiuojamas nusidėvėjimas bei finansinių metų pabaigoje nekilnojamosioms kultūros vertybėms nepatikslinga tikroji vertė.

Įvertinus Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatyta, kad rinkinyje reikšmingų neatitikimų nėra.

Įvertinus Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, nustatyta, kad:

- Savivaldybės vykdomoje sporto srities funkcijoje yra trūkumų, t. y. varžybų organizavime, maistpinigių išmokėjime ir kt.;
- dvi mokyklos nėra patvirtinusios Bibliotekos fondo apsaugos nuostatų, o septyniose - patvirtinti su trūkumais;
- trijų biudžetinių įstaigų vadovai nesilaikė darbo užmokestį reglamentuojančių teisės aktų nuostatų – skyrė priemokas nenurodydami jokio pagrindo ar už tiesioginių pareigų vykdymą arba viršijančias darbuotojų 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžius; neteisingai nustatė pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus; tvirtinant darbo apmokėjimo sistemą,

⁷ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021-07-12 finansinio (teisėtumo) audito ataskaita Nr. KT9-2 "Mažeikių rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas"

nenurodė pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijų pagal kuriuos nustatomi konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai;

➤ viešosios įstaigos vadovas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas, skirdamas sau 60 proc. pastoviosios ir kintamosios darbo užmokesčio dalies priedus;

➤ trys biudžetinės ir dvi viešosios įstaigos įsigijo prekes ir paslaugas, nesivadovaudamos viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais;

➤ viešoji įstaiga patikėjimo teise gautam ilgalaikiam materialiajam turtui naudingo tarnavimo laiką nustatė, kaip naujai įsigytam turtui, neįvertinusi, kad turtas nėra naujai sukurtas;

➤ netinkamai atlikta turto inventorizacija – nebaigta statybai neskaičiuotas nuvertėjimas ir neįvertinta, kad dalis nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomų objektų yra eksploatuojami, vietinės reikšmės kelių (gatvių) inventorizaciją laikome neatlikta, nes inventorizavimo aprašai formaliai išimti iš apskaitos registru, juose nenurodyti faktiniai duomenys apie turtą, jie nepatvirtinti nei atsakingų asmenų, nei inventorizavimo komisijos narių parašais;

➤ vidaus kontrolė nėra pakankama ir Savivaldybė negali racionaliai ir maksimaliai efektyviai tvarkyti savo lėšas ir turtą, nes audituotuose subjektuose nustatyti dalykai leidžia daryti išvadą, kad ne visos savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas yra teisingai apskaitomi, netinkamai atliekama viena iš kontrolės rūšių - turto inventorizacija.

Atsižvelgiant į audito metu nustatytus dalykus, audituotiems subjektams raštuose pateikta 40 ir ataskaitoje 10 rekomendacijų.

Veiklos audito „Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas Mažeikių rajono savivaldybėje” rezultatai

Neformaliojo vaikų švietimo organizavimo auditas⁸ atliktas siekiant įvertinti neformaliojo vaikų švietimo organizavimą, finansavimą, kokybės užtikrinimą bei neformaliojo vaikų švietimo lėšų valdymą, naudojimą efektyvumo, rezultatyvumo, ekonomiškumo ir teisėtumo aspektais. Atlikus auditą nustatyta, kad:

➤ Mažeikių rajono savivaldybėje neformalaus vaikų švietimo teikėjams nepaskirstyti 2,5 proc. neformaliam vaikų švietimui skirtų Europos Sąjungos lėšų;

➤ Savivaldybė, organizuodama neformalųjį vaikų švietimą, neužtikrino NVŠ programų kokybės kontrolės ir priežiūros;

➤ vykdė nepakankamą NVŠ programoms skirtų lėšų panaudojimo kontrolę;

➤ atskirais atvejais NVŠ teikėjams patalpos buvo teikiamos ne pagal teisės aktų reikalavimus;

➤ savivaldybės biudžetinėms įstaigoms skiriamas NVŠ krepšelio dydis būdavo didesnis nei įstaigai patvirtinti teikiamų paslaugų įkainiai.

Dėl nustatytų dalykų buvo pateiktos 6 rekomendacijos.

⁸ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021-05-20 veiklos audito ataskaita Nr. KT9-1 “Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas Mažeikių rajono savivaldybėje”

Veiklos audito „Mažeikių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos rengimo, vykdymo ir lėšų panaudojimo vertinimas“ rezultatai

Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos auditas⁹ atliktas siekiant įvertinti ar Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa vykdoma efektyviai ir rezultatyviai. Atlikus auditą nustatyta, kad:

- tik maža dalis prašymų dėl lėšų skyrimo nagrinėjama ir vertinama komisijose;
- paslaugos ir prekės įsigijamos anksčiau nei skiriamos lėšos priemonių vykdymui;
- tobulintinas lėšų skyrimo proceso reglamentavimas;
- panaudojamos ne visos programos lėšos;
- atskirais atvejais lėšos naudojamos ne pagal paskirtį;
- vykdoma nepakankama lėšų skyrimo ir panaudojimo kontrolė;
- kasmet pasirenkamos tos pačios vertinimo kriterijų reikšmės;
- nurodomos formalios kriterijų nepasiekiamumo ar viršijimo priežastys;
- neaiškus programos įvykdymo poveikis.

Dėl nustatytų dalykų buvo pateiktos 5 rekomendacijos.

Parengtos ir pateiktos išvados Savivaldybės tarybai

Tarnyba, vykdydama savo funkcijas, parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai išvadą dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio¹⁰.

Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimo audito metu nustatyti dalykai sudarė pagrindą pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Pradėti auditai

Tarnyba, vykdydama 2021 metų veiklos planą, 2021 m. spalio 6 d. pradėjo Mažeikių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinį (teisėtumo) auditą, kurio tikslai:

- įvertinti Savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;
- įvertinti Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;

⁹ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021-12-23 veiklos audito ataskaita Nr. KT9-4 “Mažeikių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos rengimo, vykdymo ir lėšų panaudojimo vertinimas”

¹⁰ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2021-07-12 išvada Nr. KT9-3

- įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse per 2021 metus.

Atliktos Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinio (teisėtumo) audito planavimo procedūros, t. y. parengta audito strategija, nustatytos reikšmingos ir rizikingos sritys. Pradėtos vykdyti audito procedūros pasirinktuose audituojamuose subjektuose.

2.2. Tarnybos veiksmingumas

Tarnyba 2021 metais įvykdė visas veiklos plane numatytas užduotis, parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai visas sprendimams priimti reikalingas išvadas.

Pagrindinis Tarnybos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos duomenys. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną yra nuolatinis procesas, kurio apibendrintus rezultatus atsakingas darbuotojas periodiškai pateikia Savivaldybės kontrolieriui, su jais kiekvieną ketvirtį supažindinamas ir Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina atlikto audito pridėtinę vertę, skatina audituoto subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą ir teisingų ataskaitų parengimą, sukūrimą ir laikymąsi.

Audituotiems subjektams 2021 metais buvo pateikta 61 rekomendacija. Stebime ir fiksuojame kiekvienos audito rekomendacijos įgyvendinimą, nes tik taip galime įvertinti auditų poveikį. Atlikus jų įgyvendinimo stebėseną, buvo parengtos rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitos.

Tarnybos 2021 metais teiktų rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai:

Rekomendacijų, kurių įgyvendinimo terminas baigiasi 2021 metais, įgyvendinimo lygis siekia 96 proc., 2 rekomendacijas, kurios sudaro 3,3 proc. nuo visų teiktų rekomendacijų, vėluojama įgyvendinti. Iš ankstesniais metais atliktų auditų 1 rekomendacija pradėta įgyvendinti, o 2 – nesuėjęs

terminas. 2021 m. vyko teigiami pokyčiai įgyvendinus auditų rekomendacijas, tačiau kai kurioms Savivaldybės įstaigoms vis dar trūksta atsakingo požiūrio į nustatytų problemų sprendimą.

Vykdant rekomendacijas pasiekta teigiamų pokyčių

- Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė dėl Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo gairių parengimo;
- Savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T1-350 patvirtintos tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Mažeikių rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisyklės. Sprendimo 2 punkte nustatyta rekomenduoti Mažeikių rajono savivaldybės valdomoms įmonėms vadovautis šiuo sprendimu patvirtintomis taisyklėmis, tvirtinant vidines taisykles dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo;
- Savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T1-8 patvirtintos Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo viešosiose įstaigose, kurių dalininkė ar savininkė yra Mažeikių rajono savivaldybė, taisyklės;
- Savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T1-217 atnaujintas Neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir panaudojimo tvarkos aprašas;
- Administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. A1-2647 sudaryta komisija dėl biologinio turto vienetų nustatymo ir įtraukimo į apskaitos registrus (*Savivaldybės administracija*);
- per 2021 metus sumažinta Nebaigtos statybos objektų sąrašo suma 4,97 mln. Eur dėl perkėlimo į kitas turto grupes (*Savivaldybės administracija*);
- bibliotekos fondas 327,6 tūkst. Eur iš nebalansinės sąskaitos perkeltas į kito ilgalaikio materialiojo turto sąskaitą, parengti ir patvirtinti bibliotekos fondo nuostatai, atlikta pilna bibliotekos fondo inventorizacija (*Kalnėnų progimnazija ir Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazija*);
- patvirtintas Bibliotekos fondo apskaitos tvarkos aprašas ar patikslinti Bibliotekos fondo apsaugos nuostatai (*Pavasario progimnazija, Merkelio Račkausko gimnazija, Sedos Vytauto Mačernio gimnazija, Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio pagrindinė mokykla, „Ventos“ progimnazija, Viešojo biblioteka*);
- peržiūrėti ir patvirtinti pareigybių sąrašai ir pareigybių aprašymai (*VšĮ Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centras, Urvikių kultūros centras, Žemalės pradinė mokykla, Viešnių kultūros centras*);
- pareigybių sąrašuose nurodyti pareigybių kodai, patikslintos pareigybės ir jų pavadinimai, pareigybių lygiai (*Šerkšnėnų kultūros centras*);
- patvirtintos naujos vidaus tvarkos taisyklės (*Šerkšnėnų kultūros centras*);
- nutrauktos paslaugų pirkimo-pardavimo sutartys ir atliktos naujos viešųjų pirkimų procedūros (*VšĮ Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centras, Žemalės pradinė mokykla, VšĮ Mažeikių greitosios medicinos pagalbos centras, Šerkšnėnų kultūros centras*);
- įstaigos direktoriaus 2021 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtinta nauja Darbo apmokėjimo tvarka, o 2021 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. V-5 patvirtintas naujas sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašas (*VšĮ Mažeikių greitosios medicinos pagalbos centras*);
- nuo 2021 m. liepos 1 d. darbo užmokesčio apskaita tvarkoma LABBIS sistemoje (*Užlieknės pagrindinė mokykla*).

Ne visas rekomendacijas pavyko įgyvendinti

➤ VšĮ Mažeikių ligoninės Finansinės būklės ataskaitoje apskaitoma 4.014,9 tūkst. Eur vertės nebaigta statyba, kuri neperduota steigėjui, Mažeikių rajono savivaldybei. Suma susikaupė nuo 2009 metų ir nebuvo dėvima bei jai neskaičiuojamas nuvertėjimas. Apie šią problemą pasisakė nepriklausomi auditoriai, auditavę VšĮ Mažeikių ligoninės finansinę atskaitomybę nuo 2017 m.¹¹. Atliekant 2020 m. finansinės atskaitomybės auditą, VšĮ Mažeikių ligoninei buvo rekomenduota ir su ja suderinta rekomendacijos įgyvendinimo eiga, pagal kurią Įstaiga įsipareigojo užtikrinti, kad nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitytos sumos būtų perduotos įstaigos steigėjui, t. y. Mažeikių rajono savivaldybei, iki 2021 m. gruodžio 31 d. Šios rekomendacijos nepavyko įgyvendinti. VšĮ Mažeikių ligoninės direktoriaus paaiškinimu statybų užbaigimo komisijos 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimu statybos užbaigimo aktas nebuvo išduotas dėl Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento atstovo pateiktų pastabų. Rekomendacija vykdoma.

➤ Atliekant Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą, Savivaldybės administracijai buvo rekomenduota peržiūrėti ir patikslinti Savivaldybės tarybos sprendimus, kuriais patvirtintos bendrojo ugdymo mokyklų ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojų pareigybių skaičiaus normos, bei Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą pareigybių sąrašą, nurodant pareigybių profesijos klasifikatoriaus kodus. Rekomendacijos įgyvendinimo pirminis terminas buvo 2021 m. gegužės 7 d., vėliau pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d. Šios rekomendacijos nepavyko įgyvendinti iki nustatyto termino. Rekomendacija vykdoma, nes ikimokyklinio ugdymo įstaigų pareigybių skaičiaus nustatymo normų sprendimo projektas paruoštas ir suderintas su įstaigomis, o bendrojo ugdymo mokyklų dar derinamas.

Didžiausio galimo audito poveikio siekiama skatinant audito rekomendacijų įgyvendinimą. Todėl Tarnyba ir toliau sieks, kad audituoti viešojo sektoriaus subjektai laiku įgyvendintų teikiamas rekomendacijas, efektyviai šalintų veiklos trūkumus, suprastų vidaus kontrolės ir finansų valdymo reikšmę bei lėšas ir turtą naudotų tikslingai.

3. KITA INFORMACIJA

3.1. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

Tarnyba, padėdama Savivaldybei vykdyti biudžeto ir turto kontrolę, skatindama aukščiausiųjų finansų valdymo standartų ir pažangos įgyvendinimą savivaldos sektoriuje, siekia būti ne tik vertintoja, bet ir patarėja, todėl stiprina komunikavimą su audituojamais subjektais, bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Savivaldybių kontrolierių asociacija ir Savivaldybės administracijos Centralizuotu vidaus audito skyriumi tam, kad Savivaldybės audito sistema veiktų efektyviau ir rezultatyviau.

¹¹ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018-07-09 ataskaita Nr. KT9-28 ir 2019-07-16 ataskaita Nr. KT9-25 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2017 metų (2018 metų) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ 3.2 poskyris; 2020-07-14 ataskaita Nr. KT9-6 1.2 p. ir 2021-07-12 ataskaita Nr. KT9-2 1.2.2 p.

Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, Tarnybos darbuotojams organizuoti mokymai finansinio ir veiklos auditų metodikų taikymo klausimais. Tarnyba nuolat bendradarbiauja, keičiasi informacija ir sukaupta patirtimi su kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybomis, o pasitelkus gerąją praktiką ir nuolat tobulėjant, priimami objektyvūs sprendimai ir kuriami kokybiški rezultatai.

Tarnyba nuo 1998 m. yra Savivaldybių kontrolierių asociacijos (toliau – SKA) narė, o SKA jau penkiolika metų yra Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos (EURORAI) narė. Savivaldybės kontrolierė yra SKA valdybos narė ir Telšių apskrities savivaldybių kontrolierių koordinatorė. Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja yra SKA Teisės komiteto narė.

3.2. Tarnybos veiklos prioritetai ir tobulinimo kryptys

Tarptautinius audito standartus atitinkantis auditas ne tik įpareigoja išlaikyti aukštą atliekamo audito kokybę, bet ir skatina didinti audito poveikį, kelti profesinę kompetenciją, vykdyti efektyvią, į rezultatus orientuotą veiklą, skatina profesinį darbuotojų bendradarbiavimą bei dalykinę pagalbą vienas kitam. Nuolatinis žinių tobulinimas organizuojamuose mokymuose, domėjimasis gerąją praktika ir jos pritaikymas darbe padeda siekti, kad Tarnybos veikla ir rezultatai taptų dar labiau paveikūs. Didele įtaką tam turi ir vienodas audito rezultatų suvokimas ir tinkamas audito rekomendacijų įgyvendinimas. Todėl prioritetinėmis sritimis išlieka audito poveikio didinimas, efektyvius turimų išteklių naudojimas ir darbuotojų kompetencijos didinimas.

Vienas pagrindinių Tarnybos veiklos garantų yra viešumo principas. Didesnį audito poveikį užtikrina audito rezultatų nešališkas pristatymas ne tik audituojamų subjektų vadovams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijai, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, bet ir plačiajai visuomenei. Todėl Tarnybos audito ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto puslapyje www.mazeikiai.lt.